

Programrapport

Programmets namn: Bibliotekarieprogrammet	Ladokkod: NGBIB19h
Antal högskolepoäng: 180 hp	Årskull 2019
Programansvariga: Maria Ringbo & Thomas Tengelin Nyström	

Kommentar kring svarsfrekvens i studentvärderingen

Utvärderingen av programmet baseras på kontinuerliga studentgruppsmöten (programforum) där studenterna har möjlighet att ge muntliga kommentarer och synpunkter på programmets innehåll. Därtill distribuerades den skriftliga programutvärderingen digitalt via lärplattformen Canvas i slutet av vårterminen 2022. Enkäten besvarades av 6 studenter.

Till grund för programrapporten ligger också kursrapporter samt programgruppsmöten där medverkande lärare diskuterar programmets utvecklingsmöjligheter.

Genomströmning redovisas under innehåll, och har sammanställts av akademins controller.

Analys av:

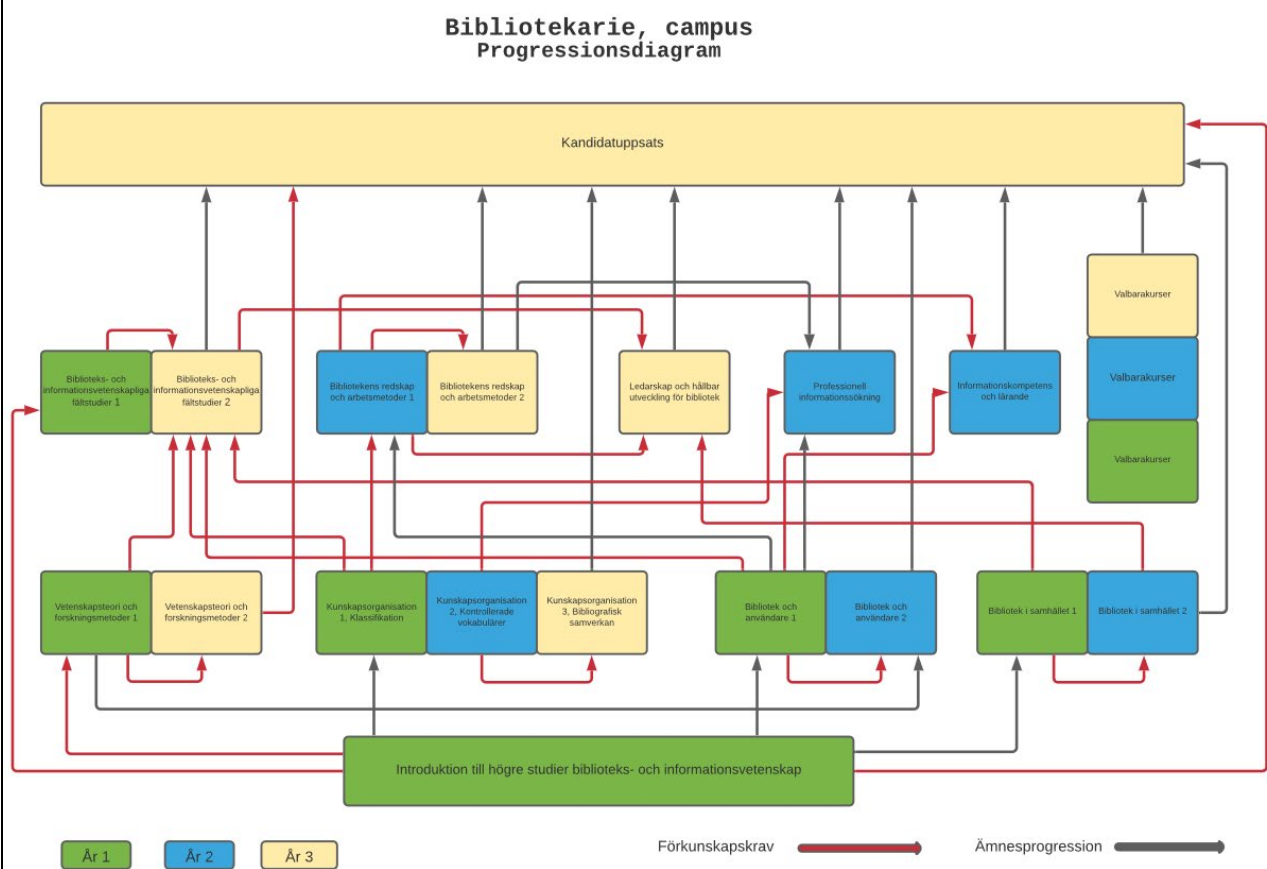
Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Alla kurser och program ska utvärderas enligt högskolans kvalitetssystem. I programmet sker detta genom ett kvalitetssäkrande arbete gällande kursplaner. Framtagning av nya och revidering av tidigare kursplaner bereds och diskuteras i kursers arbetslag, vid programgruppsmöten och i beredningsutskottet inför beslut i utbildningsutskottet. Dessutom inkommer förslag på innehåll till kurser från profession och studentrepresentanter. Detta sker exempelvis via utbildningens programråd. Som ett led att stärka studentinflytandet ytterligare har sektionen ökat antalet studentrepresentanter från en till tre i rådet. Kurs- och programutvärderingar är ytterligare ett instrument för inhämtning av innehållsliga förslag från studenter och lärare. Låg svarsfrekvens från studenterna i kursernas och programmets utvärderingsenkäter är dock en särskild pedagogisk utmaning, där behövs ytterligare insatser. En viktig

aspekt i det kontinuerliga kvalitetssäkringsarbetet i kurserna är att skriva kursrapporterna vars resultat ska implementeras i kursutvecklingsarbetet. Resultatet från kursvärderingen ska dessutom delges till kommande studentgrupper så att det blir tydligt hur synpunkter, förbättringsförslag och utvecklingsarbetet genomförts i kursen. Formerna för detta är under utveckling. Sedan hösten 2020 har programansvarig mött studenterna via Zoom för att prata om studierna och programövergripande frågor. Detta är ett sätt att kommunicera med studenterna genom programmet.

Innehåll, undervisningsformer, examination och progression

Programmet består av 22 kurser, varav 18 är obligatoriska och 4 är valbara kurser. Introduktionskursen och kandidatuppsatskursen omfattar 15 hp, övriga 7,5 hp. Vid fyra tillfällen läser studenterna valbar kurs och väljer då mellan 3-4 alternativa kurser. Undervisningen har genomförts på campus och via Zoom, där ämnets olika perspektiv presenterats i flera kurser så att möjlighet till progression ges. Det betyder också att flera kurser har förkunskapskrav (se figur nedan).

För studenter antagna 2019 blev distributionen av utbildningen speciell då studenterna från mars 2020 till terminsstart vårterminen 2022 fick all undervisning via Zoom på grund av pandemin. I några kurser blev omställningen en stor utmaning, medan det flöt på i andra. Uppfattningen är att studenterna har klarat omställningen väl även om studieformen, att läsa på distans, inte var självvald.

Följande analys är gjord utifrån studenternas enkätsvar i programmets kurser, anteckningar efter programforum och de kursrapporter som författats utifrån de svaren och lärares upplevelser. Studenterna upplever att utbildningens innehåll är ganska eller mycket relevant i relation till utbildningsplanens mål för programmet. Men på frågan om hur utbildningen förhåller sig till de förväntningar som studenterna hade visar svaren att de stämmer ganska väl eller är ganska annorlunda med förväntningarna. I studenternas fritext svar framkommer någon student är positivt överraskad över "hur utbildningen faktiskt var" i jämförelse med förväntningarna, att någon annan tycker att fokus på vetenskap och forskning varit för stort och att någon gärna haft en praktisk MIK-kurs då extrajobb visat på vikten av den kunskapen. Vid analys av svaren kan konstateras att det är svårt att beskriva det väsentliga i en akademisk utbildnings kunskap och innehåll, något som behöver tydliggöras för studenten men också för yrkesvägledare och professionsföreträdare, både i informationsmaterial och i starten av utbildningen.

På frågan om hur studenterna upplevt att teori och B&I-forskning integrerats i kurserna så svarar de att de har det i ganska till mycket stor utsträckning. Denna bild stämmer väl överens med ovanstående resonemang om utbildningens innehåll. I fritextsvaren framkommer att förståelse för och koppling mellan forskning och praktik är oklar och stärker oss i att vi behöver arbeta med att tydliggöra forskningens relevans för praktiken. Studenterna menar, enligt enkätsvaren, att de har kunnat följa utbildningen och tycker att arbetsformerna fungerat ganska eller mycket bra. I enkäten uttrycks att balansen mellan eget arbete och grupparbete, som mellan hemtentamen, salstentamen, skriftliga inlämningar och muntliga examinationer. På frågan om kontinuitet och progression mellan kurserna i programmet framkommer att studenterna tyckt att den varit tydlig och en student sammanfattar det med att det "har varit lite som att gå från klarhet till klarhet".

Studenterna har haft möjlighet att välja 4 valbara kurser ur ett utbud om 13 kurser inom programmet. Enkätsvaren från dessa kurser är fler och svaren visar generellt på en positiv upplevelse. En tänkt orsak till detta är att studenten väljer utifrån intresse och känner ett större engagemang samt en högre delaktighet i och med personligt val.

Då den här gruppen undervisats mycket på distans tillkom frågan om hur pandemin påverkat studierna. I enkätsvaren framgår att flera studenter upplevt det positivt med distansstudier och att några gärna sett att vi även avslutat på distans. Men det framkommer också att studenter upplevt att lärare lagt ut inspelat material istället för att möta studenterna något som dessa campusstudenter upplevt negativt då sällskap i ensamheten varit önskad. Men här lyfts även egna initiativ till digitala möten mellan studenter.

Genomströmning i programmet:

Vid programstart registrerades 108 studenter. 92 studenter genomför första examinationen i första kursen

och 75 har slutbetyg för hela kursen. 15 studenter har inte någon prestation alls, 15 avbrott har registrerats. Vid kandidatuppsatskursens första examinationstillfälle examinerades 23 studenter med godkänt eller väl godkänt resultat.

Forskningsanknytning

En av bibliotekarieprogrammets huvudstyrkor är att utbildningen har en synnerligen stark vetenskaplig grund kopplat till sektionens forskning och forskningsmiljö. Huvudområdet biblioteks- och informationsvetenskap är flervetenskapligt, där utbildningen omfattar innehåll främst från samhällsvetenskap och humaniora. Ämnet är väl etablerat nationellt och internationellt. Sektionen för biblioteks- och informationsvetenskap utgör en relativt stor forskningsmiljö där den aktiva utvecklingen av ämnet idag huvudsakligen sker inom de fyra forskargrupperna Informationspraktiker och digitala kulturer, Kunskapens infrastrukturer, Bibliotek, kultur och samhälle och Social Media Studies. För att svara mot ämnet och förändringar i det omgivande samhället, men också för att svara mot professionens krav och bibliotekariers arbetsuppgifter, krävs ett brett kursinnehåll och forskningsanknytning. I syfte att upprätta en aktuell och relevant utbildning krävs det därför ständig uppdatering av programmets kurser och kursinnehåll. Detta sker på många olika sätt, exempelvis genom att sektionens forskare medverkar i kurser med presentationer av pågående och/eller avslutande forskningsprojekt. På så sätt anknyter utbildningen till aktuell forskning och studenterna ges större inblick i trender inom biblioteks- och informationsvetenskap. I enkätsvaren framkommer att studenter upplever att forskningen har integrerats i ganska stor eller mycket stor utsträckning.

Resurser

I programmet ingår olika typer av kurser. 18 kurser kan betraktas som kärnkurser. Till detta kommer 13 valbara kurser som ges under termin 2, 3, 4 och 5 och som i viss mån varierar från år till år. För de kurser som studenterna följde hade kärnkurserna totalt två kursansvariga var (många lärare har kursansvar för fler än en kurs). Över programmet ser fördelning mellan lärarkategorier som studenter möter ut på följande sätt: professorer 348 timmar, universitetslektorer 1924 timmar, Universitetsadjunkter 4009 timmar samt doktorander 87 timmar. Sammanställningen visar att universitetslektorer till stor del medverkar i kurser med ett vetenskapligt fokus samt som examinatorer i uppsatskursen samt i det valbara kursutbudet. De har också ett stort ansvar för föreläsningar i de flesta av programmets kurser. Universitetsadjunkterna deltar i programmets alla kurser samt är involverade i planering, genomförande och examinationer. Vid jämförelse av föregående år har timfördelningen förändrats framför allt för personalgruppen doktorander, men då antalet doktorander minskat, flera disputerat, övergått till att vara adjunkt samt gått på föräldraledighet ses inte detta som något förvånande. Övriga siffror visar att timmarna för adjunkter ökat. Om det är en tillfällighet eller något som kommer fortgå får framtiden utvisa. Det är önskvärt att antalet timmar som disputerade medverkar

i programmet ökar.

Användbarhet och förberedelser för arbetslivet

En av programmets främsta styrkor är förberedelsen för en framtida yrkesverksamhet genom utbildningens professionsanknytning. Utbildningsplanen och kursplanerna i programmet innehåller flera målformuleringar där studenterna ska problematisera biblioteksverksamheter. Till skillnad mot en traditionell verksamhetsförlagd praktik under några veckor innehåller utbildningen många olika praktiktäna utbildningsinslag och aktiviteter som problematiserar professionella frågeställningar från olika biblioteksverksamheter. Genom att bjuda in yrkesverksamma bibliotekarier som gästföreläsare samt mentorsprogram, studiebesök, fältstudier och praktiska övningar skapas förutsättningar för en kontinuerlig reflektion och analys av kursers innehåll i relation till profession och problematisering av framtida yrkesroller. En övervägande del av undervisningen i programmet baseras på forskning som behandlar centrala professionella problem, vilka i sin tur utgår från biblioteksarbete i olika former. Det handlar bland annat om bibliotekariers yrkesrelaterade informationssökning (kursen Professionell informationssökning), referensarbete, klassificering, olika informationssystem och -redskap, användarundervisning och beståndsutveckling (bland annat i kurserna Bibliotekens redskap och arbetsmetoder 1 och 2). Den avslutande kandidatuppsatsen kan ha en större eller mindre grad av professionsanknytning beroende på valt uppsatsämne.

I programenkäten framkommer att studenterna har en något annorlunda bild av hur de professionella verksamheterna integrerats i kurserna. Studenterna lyfter fram gästföreläsningar som sådana inslag och kopplar inte ovanstående beskrivning av olika undervisningsaktiviteter som professionsnära. I enkätsvaren framkommer att de valbara kurserna har en tydligare koppling till professionen, framför allt de som har verksamheter som barnbibliotek eller skolbibliotek som huvudområde. Här bör tilläggas att kursen biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier 2, som innehåller just fältstudier gavs på distans och därmed fick studenterna inte alls samma förutsättningar. En kritik som lyfts fram flera gånger i enkäten är också ett stort fokus på folkbiblioteket.

Eventuella förslag till förändringar

En revidering av bibliotekarieprogrammen har genomförts och det programmet startade hösten 2020. Programansvariga och studierektor tar med sig kommentarer som har lyfts i program- och kursutvärderingar till det nya programmet:

- Tydliggöra innehåll och upplägg av programmet för att tidigt ge en realistisk bild i relation till studenters förväntningar.
- Tydliggöra forskningens professionsperspektiv i kurserna.

